titnaginių nuoskalų, skelčių ir keletas dirbinių bei viena nedidelė lipdytos keramikos šukė. Matyt, kad šalia buvo akmens amžiaus gyvenvietė, iš kurios šie radiniai ir pateko į pilkapio sampilą. Po sampilu, P dalyje, atsidengė 15-20 cm storio kultūrinis sluoksnis. Ištirtame plote aptiktas vienas židinys 1,43 m gylyje. Jis nedidelis, pailgas, 46x80 cm dydžio, iki 15 cm gylio. Židinyje buvo angliukų, keli titnagėliai. Pilkapio sampile ir po juo buvusiame kultūriniame sluoksnyje surinkti 348 titnaginiai radiniai: nuoskalos (63,5 %), skeltės (13 %), dirbiniai (19,5 %) bei skaldytiniai (4 %). Nuoskalos ir skeltės dažniau smulkios ir vidutinio dydžio. Gausiausią titnaginių dirbinių dalį sudarė gremžtukai (9 vnt.). Jie smulkūs, netaisyklingų formų (išskyrus 2) daugiausia padaryti iš nuoskalų. Nemažai gremžtukų, kombinuotų su granduku, ir vienas - su rėžtuku. Rėžtukai (6) padaryti iš skelčių nulaužtais galais, kampiniai. Taip pat rasta gramdukų, grąžtelis, yla, kaltelis, du įtveriamieji ašmenėliai, peilio (?) fragmentas. Keramikos daugiau nerasta, išskyrus minėtąją šukę. Puodas buvęs lipdytas iš molio masės su organinėmis priemaišomis. Dirbinius būtų galima datuoti viduriniuoju arba vėlyvuoju neolitu.

Eugenijus Svetikas

VINKŠNINIŲ PILKAPIS

Pilkapis buvo Alytaus rajono Daugų apylinkės Vinkšninių kaime, apie 90-100 m į PR nuo Roko Čapliko sodybos, 50 m į P nuo lauko keliuko. 10-15 m spinduliu pilkapį iš V į PR supo miškelis ir pelkė. Pilkapis buvo šienaujamos pievos teritorijoje, o iš ŠV-ŠR jo kraštą siekė dirbamas laukas. 1987 m. Alytaus krašto tyros muziejus pilkapį ištyrė.

Pilkapis ŠP kryptimi - 11 m, VR - 13 m skersmens, aukštis ties centru - 1 m. Jo sampilas buvo

sukrautas iš 974 stambių ir vidutinių akmenų bei supiltas iš smėlio, permaišyto su juodžemiu.

Pilkapio centre - PR dalyje, 4 m nuo P pakraščio, ant pagrindo atsidengė 160x80 cm dydžio, 10-20 cm gylio duobė su pilku juodžemiu. Duobės paviršiuje aptikta žmogaus skeleto fragmentai (1 juosmens slankstelis, dešinysis stipinkaulis be distalinio galo, dešinysis alkūnkaulis be distalinio galo, kairysis alkūnkaulis be proksimalinio galo, klubakaulio fragmentas, abi girnelės, keli plaštakų ir pėdų kaulai, šonkaulių fragmentai), kurie buvo išsklaidyti po duobę. Nuėmus žmogaus kaulus, po jais aptikta nedidelio gyvulio griaučiai (galva į PR).

Antropologas R. Jankauskas atliko osteologinę analizę. Asmens lytis nustatyta iš slankstelio (D. Džamolovo metodu) ir iš alkūnkaulio (J.V. Nainio ir O. Anusevičienės metodika). Nustatyta, kad pilkapyje būta senyvo amžiaus (ne mažiau 50 metų) aukšto ūgio (galėjo siekti 190 cm) vyro palaikų.

Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto Gam tos fakulteto zoologijos katedros doc. A. Mačionio nuom ne, pilkapyje rasti gyvulio kaulai priklausė jau nam paršiukui (greičiausiai naminiam, nors dzūkišką kiaulę kartais ir būna sunku atskirti nuo miško šerno).

Apie 2-2,5 m į R nuo kapo, 2,5 m nuo R pilkapio krašto, ant pagrindo aptikta 90x80 cm dydžio ovalo formos duobė, kurioje buvo sumaišytas su juo žemiu smėlis, molis ir stambios medžio anglys. Pjūvyje duobė dubens formos, iki 20 cm gylio.

PR pilkapio dalyje rasta 4 lipdyto lygiu paviršiumi puodo sienelės fragmentai, o ŠV dalyje - varinė skardelė, buvusi rombo formos (dydis 2x1,8 cm). Viename jos kampe išlikusi kniedė. Lipdytinė lygiu paviršiumi keramika aptinkama kartu su vėlyva grub lėtąja bei ankstyva žiestine keramika ir būdinga m.e I tūkstantmečio pabaigai - II tūkstantmečio pradžiai. Tačiau šiuo laikotarpiu R ir PR Lietuvoje mirusieji b vo deginami, o Vilkšninių pilkapyje rasti vyro skelet fragmentai neliesti ugnies. Analogiškų atvejų Lietuvo archeologijoje nežinome. Pilkapio ir kapo chronologi lieka neaiški.